

ข่าวเด่นประจำสัปดาห์จากกรุงเทพมหานคร ประเทศไทยเวียดนาม

รวบรวมโดยสำนักงานส่งเสริมการค้าในต่างประเทศ ณ กรุงเทพมหานคร

24 เมษายน 2568

อุตสาหกรรมไม้ของเวียดนามอาจมีแนวโน้มที่จะนำเข้าไม้ที่จากสหรัฐามากขึ้น

จากข้อมูลสถิติสมาคมไม้และผลิตภัณฑ์ป่าไม้เวียดนาม (Vietnam Forest Association: VIFOREST) ในปี 2567 แม้ว่าปริมาณไม้จากป่าปลูกเพื่อการเก็บเกี่ยวอยู่ที่ 23.334 ล้านลูกบาศก์เมตร เพิ่มขึ้นร้อยละ 7.9 เมื่อเทียบกับปี 2566 แต่ยังไม่เพียงพอต่อความต้องการในการส่งออกและการบริโภคภายในประเทศ ด้วยเหตุนี้ เวียดนามจึงคงต้องนำเข้าไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้มูลค่า 2,810 ล้านดอลลาร์สหรัฐ จาก 119 ประเทศทั่วโลก โดยในจำนวนนั้น ไม้แปรรูปเป็นวัตถุดิบมีมูลค่า 2,400 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 85.2 และไม้สำเร็จรูปมีมูลค่า 416.89 ล้านดอลลาร์สหรัฐ คิดเป็นร้อยละ 14.8 ของมูลค่าการนำเข้าไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ทั้งหมดของเวียดนาม เวียดนามนำเข้าส่วนใหญ่จาก 5 ประเทศหลัก ได้แก่ (1) จีน มูลค่า 1,100 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 44.4 เมื่อเทียบกับปี 2566 (2) สหรัฐฯ มูลค่า 316.36 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 32.9 (3) แคนาดา มูลค่า 143 ล้านดอลลาร์สหรัฐ ลดลงร้อยละ 19 (4) ไทย มูลค่า 128.03 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 21.5 (5) สเปน. ลาว มูลค่า 126.83 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 13.8

สำหรับไม้ซุง (Roundwood) ในปี 2567 เวียดนามนำเข้าไม้ซุงกว่า 1.83 ล้านลูกบาศก์เมตร มีมูลค่า 497.83 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 13 ของปริมาณ และร้อยละ 9.5 ของมูลค่าเมื่อเทียบกับ ปี 2566 ประเทศที่ส่งออกไม้ซุงมายังเวียดนามมีจำนวนทั้งหมด 80 แห่ง โดยประเทศที่มีการส่งออกมากที่สุด ได้แก่ สหรัฐฯ เบลเยียม แคนาดา ฝรั่งเศส และปาปัวนิวกินี (PNG)

สำหรับไม้ซุงแปรรูป หรือ ไม้แผ่น (Sawn Timber) เวียดนามนำเข้า 2.39 ล้านลูกบาศก์เมตร มูลค่า 923.05 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 66.9 ของปริมาณ และร้อยละ 66.4 ของมูลค่า ประเทศที่ส่งออกไม้ซุงแปรรูปมายังเวียดนามมีจำนวนทั้งหมด 92 แห่ง โดยประเทศที่มีการส่งออกมากที่สุด ได้แก่ สหรัฐฯ ชิลี สเปน. ลาว แคนาดา และบราซิล

สำหรับแผ่นไม้อัด (Plywood) เวียดนามได้นำเข้ากว่า 565.82 พันลูกบาศก์เมตร มูลค่า 218.27 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 44 ของปริมาณ และร้อยละ 37 ของมูลค่า จำนวนประเทศที่ส่งออกแผ่นไม้อัดมายังเวียดนามเพิ่มขึ้นจาก 27 แห่ง ในปี 2566 เป็น 31 แห่ง ในปี 2567 โดยจีนเป็นประเทศที่มีการส่งออกมากที่สุด ปริมาณ 524.08 พันลูกบาศก์เมตร มูลค่า 198.39 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 48.5 ของปริมาณ และร้อยละ 43.6 ของมูลค่า คิดเป็นร้อยละ 92.6 ของปริมาณแผ่นไม้อัดส่งออกมายังเวียดนามทั้งหมด

สำหรับแผ่นไม้อัดบาง (Veneer) เวียดนามนำเข้า 268.52 พันลูกบาศก์เมตร มูลค่า 328.45 ล้านดอลลาร์สหรัฐ เพิ่มขึ้นร้อยละ 38.4 ของปริมาณ และร้อยละ 43.1% ของมูลค่า ประเทศที่ส่งออกแผ่นไม้อัดบางมายังเวียดนามมีจำนวนทั้งหมด 40 แห่ง โดยประเทศที่มีการส่งออกมากที่สุด ได้แก่ จีน ลัตเวีย และสหรัฐฯ

สำหรับแผ่นใยไม้อัด (Fiberboard) เวียดนามนำเข้า 837.9 พันลูกบาศก์เมตร มูลค่า 201.03 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 59 ของปริมาณ และร้อยละ 36.8 ของมูลค่า ประเทศที่ส่งออกแผ่นใยไม้อัดมายังเวียดนามมีจำนวนทั้งหมด 32 แห่ง โดยจีนเป็นประเทศที่มีการส่งออกมากที่สุดในปริมาณ 479.96 พันลูกบาศก์เมตร มูลค่า 101.96 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 102.7 ของปริมาณ และร้อยละ 79.5 ของมูลค่า ซึ่งครองส่วนแบ่งตลาดถึงร้อยละ 57.3 ของแผ่นใยไม้อัดนำเข้าทั้งหมดของเวียดนาม รองมาเป็นไทย 247.08 พันลูกบาศก์เมตร มูลค่า 60.28 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 16.3 ของปริมาณ และร้อยละ 14.3 ของมูลค่า ครองส่วนแบ่งตลาดถึงร้อยละ 29.5

ดร. To Xuan Phuc ผู้อำนวยการบริหารโครงการนโยบายการค้าป่าไม้ ภายใต้องค์กร Forest Trends ให้ความเห็นว่า แนวโน้มการนำเข้าไม้แปรรูปเริ่มมีการเปลี่ยนแปลงจากประเทศที่มีความเสี่ยงสูงทางกฎหมายไปยังประเทศที่มีความเสี่ยงน้อยหรือสามารถรับรองความถูกต้องทางกฎหมายของแหล่งที่มาของไม้และสินค้าจากไม้ได้ เนื่องจากในอดีต วัตถุดิบไม้ อาทิ ไม้ซุงและไม้แปรรูปที่ส่งออกมายังเวียดนามส่วนใหญ่มาจากประเทศที่ยังคงมีความเสี่ยงสูงในทางกฎหมาย เช่น สเปน, ลาว, กัมพูชา และประเทศในทวีปแอฟริกา

ปัจจุบัน 3 ใน 5 ประเทศที่มีแหล่งที่มาของไม้ซุงที่มีความน่าเชื่อถือ นั่น ได้แก่ สหรัฐอเมริกา, เบลเยียม และฝรั่งเศส ส่วนประเภทไม้แปรรูปที่มีความน่าเชื่อถือ สหรัฐฯยังคงครองควาอันดับหนึ่งในบรรดาประเทศที่ส่งออกไม้แปรรูปมายังเวียดนามมากที่สุด โดยส่วนใหญ่เป็นไม้จากป่าปลูกเพื่อการเก็บเกี่ยว เช่น ไม้แอช (Ash Wood) ไม้สน (Pine Wood) และ ไม้ป็อปลาร์ (Poplar Wood) เป็นต้น

ผู้แทน VIFOREST เปิดเผยว่า เนื่องจากรัฐบาลจีนประกาศห้ามนำเข้าไม้ซุงและไม้แปรรูปจากสหรัฐฯ ที่มีมูลค่านำเข้าถึง 2,000 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ตั้งแต่วันที่เดือนมีนาคม ปี 2568 ดังนั้น รัฐบาลสหรัฐฯ จึงมีความต้องการในการหาตลาดส่งออกใหม่สำหรับกลุ่มสินค้าไม้เหล่านี้เพิ่มขึ้น ในขณะเดียวกัน การที่เวียดนามมีการนำเข้าและส่งออกไม้ที่มีแหล่งที่มาถูกต้องภายใต้ข้อตกลงเป็นหุ้นส่วนด้วยความสมัครใจต่อข้อบังคับใช้กฎหมายป่าไม้ ธรรมชาติและการค้า (Voluntary Partnership Agreement/Forest Law Enforcement, Governance and Trade: VPA/FLEGT) ระหว่างเวียดนามกับสหภาพยุโรปและกฎหมาย Lacey Act ของสหรัฐฯ เพื่อลดปัญหาการค้าไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ที่ผิดกฎหมายกลายเป็นเรื่องที่สำคัญต่ออุตสาหกรรมไม้ของเวียดนาม

อย่างไรก็ตาม ผู้แทน VIFOREST เห็นว่า มูลค่าไม้และผลิตภัณฑ์จากไม้ส่งออกของเวียดนามไปยังสหรัฐอเมริกาถึง 8,800 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ ในปี 2567 ขณะที่สหรัฐฯเป็นแหล่งวัตถุดิบไม้ส่งออกที่มีความน่าเชื่อถือถือเป็นโอกาสของเวียดนามในการนำเข้าไม้ซุงและไม้แปรรูปมาใช้ในกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์จากไม้เพื่อส่งออกไปยังประเทศต่างๆ รวมถึงสหรัฐฯด้วย

(จาก <https://vneconomy.vn/>)

ข้อคิดเห็น สคต

ปัญหาการลักลอบตัดไม้และค้าไม้อย่างผิดกฎหมายส่วนใหญ่เกี่ยวข้องกับกลุ่มบุคคลหรือบริษัทที่จิตใจตัดไม้โดยไม่ได้รับอนุญาตจากรัฐบาล ใช้เอกสารไม่ตรงกับไม้ที่ส่งออก หรือหลีกเลี่ยงการชำระภาษี จะก่อให้เกิดการสูญเสียทรัพยากรของประเทศและทำลายความหลากหลายทางชีวภาพของสิ่งแวดล้อม ไม้ผิดกฎหมายจากประเทศต่างๆ เช่น ลาว กัมพูชา และแอฟริกา มักถูกขนส่งมายังเวียดนามเพื่อแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป หรือส่งต่อไปยังบางประเทศที่มีความต้องการบริโภคสูง เช่น จีน ปัญหาดังกล่าวทำให้เวียดนามต้องเผชิญกับความท้าทายในการปฏิบัติตามข้อกำหนดของประเทศคู่ค้าสำคัญ อาทิ สหรัฐฯและสหภาพยุโรป ในเรื่องของความโปร่งใสของแหล่งที่มาและคุณภาพของผลิตภัณฑ์ไม้ที่ส่งออก

อย่างไรก็ดี ตามข้อมูลสถิติของกรมศุลกากร มูลค่าไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ส่งออกของเวียดนามไปยังประเทศต่างๆ ในปี 2567 รวมทั้งสิ้น 16,282 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 20.9 เมื่อเทียบกับปี 2566 โดยตลาดส่งออกที่ใหญ่ที่สุดคือสหรัฐฯ มูลค่า 9,056 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯ เพิ่มขึ้นร้อยละ 23.9 ตัวเลขเหล่านี้สะท้อนให้เห็นว่า เวียดนามเริ่มได้รับความเชื่อมั่นในกระบวนการควบคุมไม้และผลิตภัณฑ์ไม้ที่ส่งออกไปยังสหรัฐฯ

ตัวแทนจาก VIFOREST เปิดเผยว่าเวียดนามอาจมีโอกาที่จะเพิ่มการนำเข้าไม้แปรรูปจากสหรัฐฯหรือสหภาพยุโรป นำมาใช้ในการกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์สำเร็จรูป เพื่อส่งออกกลับไปยังประเทศต่างๆ ข้อมูลดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าเวียดนามมีความตั้งใจในการพัฒนาห่วงโซ่อุปทานแบบผสมผสาน (Hybrid Supply Chain) เพื่อช่วยให้ผู้ส่งออกเวียดนามสามารถสร้างแหล่งที่มาของไม้ให้ถูกต้องตามกฎหมาย และสามารถแข่งขันด้านราคาได้ รวมถึงขยายส่วนแบ่งทางการตลาดคู่ค้าสำคัญได้ในเวลาเดียวกัน